

ажурні квадрати на полотні; «виколювання», «довбанка», що складають сіточку з дірочок, з яких виникають усілякі геометричні фігури, а також ажурні мережки. Класичною технікою Полтавщини є «лиштва», або «лічильна гладь», пов'язана з точним рахунком ниток полотна. Відома величезна кількість узорів, вишитих «лиштовою». Залежно від зображувального мотиву узори «лиштва» мають відповідні назви: лиштва «клинцева», «човникова», «хмельова», «сніжкова», «яблучкова», «ключова». Поєднання разом цих технік збагачує виражальні засоби орнаментальних композицій, надає їм схожості з мініатюрою. Вишивки Полтавщини потрібно довго й уважно розглядати зблизька. Тільки тоді розкриваються розкіш і краса узорів, ювелірність їх виконання.

Українське народне декоративне мистецтво – унікальне явище національної культури. Воно завжди правдиво показувало світові життя нації, її духовне багатство, рівень культури, творчі сили і здібності, енергію, виступало, як феномен незнищенності. Вивчення народного декоративного мистецтва закономірно входить в коло проблем національної культури.

У житті українського народу, праці, побуту, моралі, психології та ін. – народне декоративне мистецтво виступає як унікальне явище, яке засвідчує невмирущі, життєствердні сили.

Народне декоративне мистецтво – це багатий, справедливий гармонійний світ, що доніс до нас національні риси орнаментальної, графічної, живописної, пластичної композиційної культури. У ній відбиті віковічні надбання, художній геній української нації.

*Мусійко Катерина
(Полтава, Україна)*

ТЕХНІКА ВИШИВКИ ШОВКОВИМИ СТРІЧКАМИ ПОВЕРТАЄТЬСЯ

Останнім часом відродилося багато давніх методик рукоділля й нових започаткувалося чимало. Цінність ручної роботи зростає, на відміну від китайського ширвжитку. Це може стати чудовим подарунком, виготовленим власноруч.

Ознайомлюючись з історією започаткування техніки вишивки шовковими стрічками, з подивом дізналася, що її корені сягають часів французького короля Людовика XIV, який ще в XIV столітті запросив до Франції італійських ткачів для навчання виробництву шовкових тканин. Із тканинами не склалося, але чудові стрічки виготовляти стали. А його наступник, Людовик XV, любляв дарувати своїм фаворитам власноруч вишиті красиві дрібнички.

Пізніше вишивка стрічками (рис. 1) отримала самостійний напрямок рукоділля. Яскравими шовковими квітами прикрашали дамське вбрання, оздоблюючи сяючими прикрасами, капелюшки, покривала тощо.

Рис. 1

Наше сьогодні активно взялося за відродження стародавнього мистецтва, причому сучасним майстрам не довелося винаходити велосипед. Ті ж голки, ті ж стрічки. Тепер вони не лише шовкові, а й атласні, муарові, з органзи та інших синтетичних матеріалів.

Практичне застосування, крім створення композицій, ця техніка може знайти в декоруванні одягу, виготовленні вітальних листівок, шкатулок для косметики й різноманітних дрібничок, паспарту для фото, серветок, сумок, чохлів і безлічі різних речей... Нерідко вишитим речам приписували магичні властивості оберегів – адже неспроста в очікуванні дитини вишивали рушник, в яке його загортали відразу після народження.

Як для будь-якого хобі не достатньо одного бажання, потрібно придбати в магазинах для рукоділля необхідні інструменти і матеріали, від якості яких буде залежати зовнішній вигляд роботи. Неправильно обрана голка, тканина, стрічки можуть зовсім відбити бажання займатися цим видом творчості.

Голок має бути кілька з різною довжиною отвори вушка для стрічок, що відрізняються по ширині. Головне, щоб вони були гострими, тоді на матеріалі не залишиться затяжок. Придбайте також голки для шовкових ниток і ниток муліне. Стрічка у вушку не повинна скручуватися. Номер голки залежить від ширини стрічки, для 3 мм – голка № 24, 7 мм – № 22 і т.д. Вибирайте виріб з гальванічним покриттям, захищене від окислення і іржі.

При купівлі *стрічки* потрібно враховувати, чи буде пратися виріб або воно буде виконувати лише декоративну функцію. Якщо Ви не подумаєте про це заздалегідь, наприклад, купіть недорогі стрічки для прикраси одягу, в кращому випадку дешева фурнітура від прань вицвіте, в гіршому може забарвити основний виріб. Стрічки для прання коштують дорожче, але вони якісні, мають кромку, а отже, захищені від розпускання. Перед вишивкою високоякісним матеріалом потрібно добре вимити руки, щоб на роботі не залишилися деструктивні жири. Матеріали для виготовлення стрічок: шовк, атлас, органза.

У коробку з рукоділлям обов'язково покладіть *нитки для вишивання*, вони будуть потрібні не тільки для створення малюнка, але і для обведення контуру, ущільнення швів, закріплення стрічок.

Для прикраси вишивки використовуються *намистини, бісер, стеклярус*.

Стрічки з мережки надають вишивці урочистість. У ролі основної тканини під рукоділля можуть виступати батист, пліс, муслін, серпанок, сатин, льон, креп. Особливих обмежень до вибору основи немає, головне-вона повинна бути міцною та еластичною. Не соромтеся використовувати для роботи старовинні тканини, які дісталися Вам від бабусь.

Вишивати в основному доведеться *на п'яльцях*, вони допоможуть робити рівні незатянуті стібки, що гарантує обсяг зображення. Щоб п'яльця не залишали заломів на тканини, потрібно обмотати одне кільце м'якою тасьмою.

*Срібна Юлія
(Полтава, Україна)*

ВИШИВКА – ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЦІННОСТЕЙ ЕТНОДИЗАЙНУ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Стан входження України до європейського простору зумовили переосмислення ціннісних орієнтирів та стратегій людського буття. Цінності займають найважливіше у житті людини й суспільства, оскільки саме цінності характеризують власне людський спосіб життя, рівень виділення людини з тваринного світу. Українська нація у своєму досвіді, що ґрунтується на споконвічних принципах моралі та естетики, не вичерпала свої духовні можливості, у силу різних обставин, «не розгорнула» їх у повному обсязі і творчій потенції [3].

Традиційні художні промисли – це своєрідна пам'ять народу, яка зберігає його духовний досвід та єднає минуле із сьогоденням і майбуттям. Вони формувалися віками і можуть розвиватися і вдосконалюватися завдяки знанням та вмінням багатьох поколінь майстрів, які передавали й передають їх молодим. Із далекого минулого прийшло до нас і рукоділля – шиття, плетіння, в'язання, вишивання, нанизування.

Виникнення вишивання – один з найпопулярніших видів народного мистецтва – належить до епохи первісної культури і пов'язане з використанням першого стібка при виготовленні одягу зі шкір тварин. Перехід від кам'яного та кістяного шила до кістяної, а потім бронзової та сталеві голки, сприяв винаходу й удосконаленню нових способів шиття та вишивання, які доповнювали один одного.

На Україні вишивали у кожному селі, у монастирях, поміщицьких маєтках. Так уже ведеться з давніх-давен – жінка одягала сім'ю, ткала килими, скатертини, вишивала рушники та сорочки, гаптувала їх квітами та оберегами, щоб доля рідної людини була красивою, захищеною від